

‘Ik geef nooit op, hoop kleurt mijn spel’

Actrice Fania Sorel over haar twee hoofdrollen bij het Ro Theater, in ‘Baal’ en ‘Branden’

In de Ro Theaterweek vertolkt actrice Fania Sorel twee hoofdrollen. De vrijheidslievende dichter uit Brechts *Baal* en een verweesde oorlogsmoeder in *Branden*.

Door KESTER FRERIKS

AMSTERDAM, 20 APRIL. „Ik weet dat ik niet de slankste vrouw ter wereld ben. Als je mijn lichaam afspant en mijn borsten verbergt, dan krijg ik een brute verschijning.”

Zo wil actrice Fania Sorel in het toneelstuk *Baal* de hoofdrol spelen van de anti-conventionele dichter Baal. „Ik ben geen proper speler. Een beetje vuil is niet slecht”, zegt ze.

„Baal is in onze optiek geen man of vrouw, maar een mens. Op de bühne heet ik weliswaar ‘Meneer Baal’, toch is vrijheidsverlangen geen mannenzaak, integendeel. Als androgyne verschijning laat ik zien dat Baals idealisme voor iedereen geldt, man én vrouw.”

Met dit expressionistische toneelstuk van Brecht uit 1918 wil regisseur Alize Zandwijk de discussie over vrijheid aanwakkeren.

Sorel speelt ook de hoofdrol in

Repetitie van ‘Baal’ met Fania Sorel Foto NRC Handelsblad, Leo van Velzen

Branden van de Libanese schrijver Wajdi Mouawad. Beide stukken worden herhaald in de Ro Theaterweek, die vandaag begint en zondag eindigt en waarin het gezelschap bij wijze van uitzondering geen toegang heft.

Baal is „extravert”, zegt Sorel. Introvert daarentegen is het recent stuk *Branden*. Hierin vertolkt Fania Sorel een stervende vrouw, die

haar kinderen opdracht geeft een zoektocht te maken naar hun doodgevaande vader en broer.

Sinds de uitvoering van de *Oresteia* in 2000 is Fania Sorel aan het Rotterdamse gezelschap verbonden. Ze studeerde aan de Studio Herman Teirlinck in Antwerpen. Eerder speelde ze in de *Proust*-cyclus van regisseur Guy Cassiers. Ze zegt: „Cassiers is een groot kunst-

naar, maar hij schildert de voorstellingen in zijn hoofd. Alize Zandwijk kleurt meer samen met ons, de spelers, haar voorstellingen. Als acteur is dat plezierig.”

Sorel groeide op in Oostende aan de Vlaamse kust. Met haar ouders bezocht ze voorstellingen van de Internationale Nieuwe Scène, waaronder *Moeder Courage*. Ook zag ze *Ubu Roi* van de groep Vuile Mong en zijn Vieze Gasten. „In Oostende kwam alleen reizend theater in circustenten”, herinnert Sorel zich.

„Bij *Moeder Courage* zat ik op de eerste rij, ik werd in de voorstelling gezogen. Nu ik Brecht speel, is het of het sprookje van vroeger weer waarheid wordt.”

Sinds deze eerste voorstellingen is Sorel blijven geloven in het politieke engagement van theater. Aanvankelijk was ze danseres, een genre dat zich moeilijk verhoudt tot politiek. „Als toneelactrice ben je een doorgeefluik van de hoop. Dat geldt ook voor de moeder uit *Branden*. Het lijkt of haar situatie in de verwoestende oorlog in het Midden-Oosten uitzichtloos is, toch overwint haar geloof in de liefde.”

In *Baal* heeft ze een verwilderde hardos en draagt ze een witte blouse en een zwarte broek die met elastiek bijeen wordt gehouden. Haar wenkbrauwen zijn git-

zwart geschminkt. In de openingscène tekent ze een penis op haar blote buik.

De voorstelling is te gast geweest op theaterfestivals van Polen en Slowakije. In de Sloweense stad Nitra zorgde haar vertolking voor rumoer. Sorel: „Een regisseur van het theater van Nitra stond boos op en riep dat een vrouw geen man kan spelen, dat een vrouw incapabel is de drang naar vrijheid te ervaren, want ze zou van nature onderdanig zijn. Een felle discussie volgde. Deze man meende dus beter te weten dan ik wat een vrouw voelt of denkt. De vrouwelijke toeschouwers in de zaal toonden hevige emoties. Ze zeiden dat de gelijkheid tussen man en vrouw in Slowakije niet verder reikt dan de stembus.”

Het geeft Sorel vertrouwen in de kunstvorm van het toneel als een voorstelling zoveel kan losmaken: „Ik geef nooit op, sommigen noemen dat naïef maar de hoop kleurt mijn spel. In *Baal* is alles groot en ook grotesk, extreem. Als vrouwelijke speler vertolk ik geen verfijnde man, zoals actrices vaak doen. Ik ben niet zo van de verfijning. Ik ben meer van het drieste toneel-spel.”

Baal en Branden in Ro Theaterweek, Rotterdamse Schouwburg. T/m 25/4. Inl.: www.rotheater.nl